

Introductie

Voor een specifieke uitkering op grond van de regeling Impulsaanpak Winkelgebieden komen gemeenten in aanmerking die een project uitvoeren samen met ten minste twee private partijen die risicovol investeren in het project. Deze private partijen kunnen zowel natuurlijke personen als ondernemers zijn.

De specifieke uitkering Impulsaanpak Winkelgebieden wordt vanuit de Rijksoverheid aan een andere overheid, een gemeente, verstrekt. Hierbij is geen sprake van staatssteun. De gemeente kan een deel van de specifieke uitkering inzetten als subsidie aan de private investeerders om zo de onrendabele top op de businesscase van de private partijen te verlagen of weg te nemen.

Indien deze private partij een ondernemer is, dan is er wel sprake van staatssteun. Dat komt doordat het gaat om een selectief voordeel aan een onderneming in Europeesrechtelijke zin, dat onder normale marktomstandigheden niet zou zijn verkregen, en daarmee de handel in de EU beïnvloedt. Er is geen sprake van steun bij het subsidiëren van kosten die gemaakt worden door een natuurlijk persoon, tenzij dit een particuliere verhuurder betreft, dan wordt deze namelijk aangemerkt als ondernemer.

Twee mogelijkheden voor het verlenen van steun:

Er zijn twee verordeningen op basis waarvan het verlenen steun aan een onderneming geoorloofd kan worden:

1. [de De-minimis verordening waarbij geldt dat een bedrag van 200.000 euro over 3 belastingjaren geoorloofd als steun kan worden verstrekt](#)
2. [de Algemene groepsvrijstellingsverordening](#) waarmee onder voorwaarden staatssteun geoorloofd kan worden verstrekt.

Dit document geeft uitleg over de beide verordeningen en de mogelijkheden en voorwaarden die relevant zijn voor een gemeentelijke subsidie aan private samenwerkingspartners (ondernemers) vanuit hun verkregen specifieke uitkering Impulsaanpak Winkelgebieden.

De-minimis verordening

De De-minimis verordening biedt de Europese lidstaten de ruimte om per ondernemer, elke drie kalenderjaren, maximaal 200.000 euro (bruto) aan steun te verlenen zonder dat dit aangemerkt wordt als staatssteun. Dit bedrag is dusdanig klein dat dit niet kan zorgen voor oneerlijke concurrentie en dus verstoring van de Europese markt.

Indien de gemeente (bij alle, of bij enkele van de subsidiabele kosten) gebruik wil laten maken van deze rechtvaardigingsgrond, dient zij een [de-minimis verklaring](#) bij de subsidieaanvraag aan de gemeente te vragen, waaruit de resterende de-minimis ruimte van de betreffende ondernemer blijkt.

De optelsom van de aan te vragen subsidie voor de activiteiten waarbij voor rechtvaardiging op basis van de de-minimisverordening gekozen is, mag niet de in het jaar van aanvragen beschikbare de-minimis ruimte overschrijden.

Aan rechtvaardiging op basis van de de-minimis verordening zitten, naast voorgenoemd maximumbedrag over opgeteld drie kalenderjaren, geen voor de gemeenterelevante voorwaarden voor wat betreft de aard van de activiteiten waarvoor steun verleend wordt, of het maximale deel van de kosten dat op grond van deze verordening gerechtvaardigd wordt. Daarmee is deze rechtvaardigingsgrond het gemakkelijkst toepasbaar en biedt deze het hoogste bedrag van gerechtvaardigde steun (100% van gemeentelijke subsidie aan de ondernemer).

Algemene Groepsvrijstellingsverordening (AGVV)

Voor ondernemingen waarvoor geldt dat een aanvraag voor een gemeentelijke subsidie ter hoogte van de (resterende) de-minimis ruimte niet of onvoldoende is om de onrendabele top op de businesscase te dekken, biedt de AGVV aanvullende rechtvaardigingsgronden. Voor toepassing van de rechtvaardigingsgronden op basis van deze verordening geldt een aantal voorwaarden. Deze voorwaarden hebben zowel betrekking op het type en doel van de activiteiten als op het maximale bedrag per onderneming of project dat een lidstaat aan staatssteun mag verstrekken.

Niet alle in de verordening genoemde activiteiten sluiten aan bij de doelstelling en onderliggende subsidiabele activiteiten van een project in het kader van de regeling Impulsaanpak Winkelgebieden. Dit document gaat alleen in op de relevante rechtvaardigingsgronden.

Algemene kaders en voorwaarden binnen de AGVV (artikelsgewijs)

Hieronder treft u een overzicht van de artikelen uit de algemene voorwaarden voor toepassing van de AGVV die in elk geval relevant zijn.

Artikel 6: Stimulerend effect

Deze verordening is slechts van toepassing op steun die een stimulerend effect heeft. Om aan te tonen dat dit het geval is, dient de begunstigde ervan voor start van de uitvoer van het project een steunaanvraag in te dienen bij de gemeente met daarin ten minste omschreven:

- Naam en grootte onderneming
- Beschrijving van het project, inclusief start- en einddatum
- Locatie van het project
- Lijst van projectkosten
- Het type steun en de hoogte van het benodigde bedrag

U dient in uw gemeentelijk subsidieregeling in de aanvraagdocumenten dus naar al deze aspecten te vragen. Let op: de steunaanvraag moet ingediend worden vóór aanvang van de werkzaamheden, daarmee zijn automatisch historische kosten uitgesloten. Communiceer dit duidelijk aan uw doelgroep.

Artikel 7: Steunintensiteit en in aanmerking komende kosten

Bij de berekening van de steunintensiteit en de in aanmerking komende kosten zijn alle bedragen die worden gebruikt, de bedragen vóór aftrek van belastingen of andere heffingen. Reken dus met de bruto realisatiekosten voor het vaststellen van het maximaal vrijgestelde bedrag op basis van één of meerdere artikelen uit deze verordening.

De in aanmerking komende kosten worden gestaafd met bewijsstukken, die duidelijk, gespecificeerd en actueel zijn. U bent als gemeente dus verplicht om de kosten waarvoor de ondernemer subsidie aanvraagt te laten onderbouwen.

Artikel 8: Cumulering

Krachtens deze verordening vrijgestelde steun met identificeerbare in aanmerking komende kosten mag worden gecumuleerd met:

- a. andere staatssteun, zolang die maatregelen andere identificeerbare in aanmerking komende kosten betreffen.

Ofwel: binnen het project mogen er meerdere vrijstellingsgrondslagen toegepast worden, maar in principe niet twee verschillende op dezelfde kostenpost, tenzij de situatie onder b van toepassing is.

- b. andere staatssteun ten behoeve van dezelfde — geheel of gedeeltelijk overlappende — in aanmerking komende kosten mits deze cumulering niet ertoe leidt dat de hoogste steunintensiteit of het hoogste steunbedrag die krachtens deze verordening voor deze steunmaatregel gelden, wordt overschreden.

Deze voorwaarde is enkel van nut voor de aanvrager wanneer deze in de basis de de-minimisruimte wil gebruiken, maar net iets te weinig resterende ruimte heeft. Dan kan het resterende bedrag (tot het maximum van de steunintensiteit die berekend kan worden op basis van het betreffende artikel van de AVGG) vrijgesteld worden op grond van het betreffende toepasbare artikel van de AVGG.

Relevante vrijstellingsartikelen i.r.t. activiteiten binnen een project Impulsaanpak Winkelgebieden

Hieronder treft u een overzicht van de artikelen uit die u mogelijke een vrijstellingsgrondslag kunnen bieden voor de gemeentelijke subsidie aan private deelnemers (ondernemers) aan het project.

Artikel 17: Investeringssteun voor Kmo's

Rechtvaardiging van steun op grond van dit artikel wordt enkel verleend aan kleine- en middelgrote ondernemingen. U kunt gebruik maken van [de MKB-toets](#). Uit deze toets blijkt of de betreffende ondernemer een kleine, middelgrote of grote onderneming is.

De steunintensiteit is maximaal 20% voor kleine ondernemingen en 10% voor grote ondernemingen. U vermenigvuldigt dus de kosten die de ondernemer maakt voor de uitvoer van het project met het van toepassing zijnde percentage.

De voor de relevante kosten die onder dit artikel genoemd worden, zijn de kosten van investeringen in materiële activa. Daaruit voortvloeiend kan alleen een eigenaar van het pand staatssteun ontvangen op basis van dit artikel.

De genoemde investeringen in materiële activa moeten plaatsvinden ten behoeve van de oprichting van een nieuwe vestiging, de uitbreiding van een bestaande vestiging, de diversificatie van de productie van een bestaande vestiging in nieuwe, bijkomende producten, of een fundamentele wijziging van het volledige productieproces van een bestaande vestiging. De activiteiten die een ondernemer binnen een project Impulsaanpak Winkelgebieden uitvoert hebben betrekking op renovatie, transformatie en sloop-nieuwbouw van zowel panden met een economische bestemming als op panden die op dit moment een andere bestemming hebben (bijvoorbeeld wonen). Het Ministerie van EZK heeft aan de Europese Commissie de vraag voorgelegd of de verhuur van woningen binnen de definities van dit artikel valt. Zodra hierop een reactie ontvangen is, zullen wij u hierover berichten.

Artikel 18 Consultancy steun voor KMO's

Ook voor deze rechtvaardigingsgrond geldt dat steun enkel door kleine en middelgrote ondernemingen gerechtvaardigd kan worden op basis van dit artikel. De steunintensiteit is maximaal 50%. De steunintensiteit is gelijk voor zowel kleine als middelgrote ondernemingen. De advieskosten moeten door een externe adviseur gemaakt worden en het mag geen permanente of periodieke adviesdienst betreffen. De adviesdiensten die voor kunnen komen bij een project Impulsaanpak Winkelgebieden zijn:

- adviesdiensten inzake het vaststellen van een energielabel;
- brandveiligheids-advies
- adviesdiensten m.b.t. lucht, geluid en externe veiligheid (bouwfysisch advies)
- advies over de staat van de fundering
- milieukundig bodem-advies
- grond-mechanisch advies
- archeologisch en cultuurhistorisch advies
- akoestisch advies

Deze opgesomde adviesdiensten zijn per definitie niet periodiek of permanent van aard.

Artikel 41 Investeringssteun ter bevordering van energie uit hernieuwbare energiebronnen

De investeringssteun wordt uitsluitend voor nieuwe installaties toegekend. Er wordt geen steun toegekend of uitgekeerd nadat de installatie in bedrijf is gekomen.

De in aanmerking komende kosten zijn de bijkomende investeringskosten die nodig zijn om de productie van energie uit hernieuwbare energiebronnen te bevorderen. De AGVV biedt meerdere opties voor het vaststellen van deze investeringskosten, waaronder:

Wanneer de kosten van investeringen in de productie van energie uit hernieuwbare energiebronnen binnen de totale investeringskosten als een afzonderlijke investering kunnen worden vastgesteld (bv. omdat het een gemakkelijk te onderscheiden „uitbreiding” van een reeds bestaande faciliteit is), vormen deze kosten met betrekking tot hernieuwbare energie de in aanmerking komende kosten;

Met de keuze voor het vaststellen van de kosten op basis van de daadwerkelijke investering, is de maximale steunintensiteit vastgesteld op:

- a. 45% van de kosten voor grote ondernemingen
- b. 55% voor middelgrote ondernemingen
- c. 65% voor kleine ondernemingen

Artikel 45 Investeringssteun voor de sanering van verontreinigde terreinen

Staatssteun kan alleen op grond van artikel 45 gerechtvaardigd worden wanneer de, volgens het toepasselijke recht, aansprakelijke persoon niet kan worden geïdentificeerd of niet kan worden verplicht de kosten te dragen. Alleen dan kan de voor de bodemsanering of grondreiniging verantwoordelijke persoon staatssteun ontvangen. De ondernemer dient dus aan te kunnen tonen welke activiteiten ondernomen zijn om de voor vervuiling aansprakelijke persoon te identificeren en de kosten daar neer te leggen, om zo vast te stellen dat aan deze voorwaarde voor toepassing van deze rechtvaardigingsgrond voldaan wordt.

De kosten die voor vrijstelling in aanmerking komen zijn de kosten voor sanering minus de waardevermindering van het terrein ten gevolge van de sanering. Deze waardevermindering moet bepaald worden door taxatie uitgevoerd door een onafhankelijk deskundige.

De steunintensiteit is 100% van de kosten die in aanmerking komen.

Artikel 53 Steun voor cultuur en de instandhouding van erfgoed

Steun wordt toegekend voor de volgende culturele doelstellingen en activiteiten:

- o Musea
- o Archieven
- o Bibliotheken
- o Kunst- en cultuurcentra
- o Artistieke of culturele locaties
- o Theaters
- o Operahuizen
- o Concerthallen of andere live-performanceorganisaties
- o Cinematografische erfgoedinstellingen
- o Andere vergelijkbare artistieke en culturele organisaties of instellingen

En voor de instandhouding van alle vormen van roerend cultureel erfgoed, waaronder:

- Archeologische sites
- Monumenten
- Historische locaties en gebouwen

De steun kan de vorm hebben van investeringssteun voor de kosten van voor investeringen in materiële activa, inclusief:

- de bouw van cultuurvoorzieningen (mits 80% van de tijd of ruimtecapaciteit voor cultuur)
- de modernisering van cultuurvoorzieningen (mits 80% van de tijd of ruimtecapaciteit voor cultuur)
- de kosten voor eigendomsoverdracht bij verwerving van cultuurvoorzieningen

Voor de modernisering van cultuurvoorziening, moet het betreffende pand logischerwijs al een culturele functie hebben voor aanvang van het project. Indien de kosten die de ondernemer maakt betrekking hebben op nieuwbouw, dan dient de ondernemer te verklaren dat het toekomstige gebruik voor ten minste 80% (tijd of ruimte) cultureel van aard zal zijn.

Tot slot vormen ook de volgende kosten investeringssteun die op grond van dit artikel gerechtvaardigd kunnen worden.

- de kosten voor verwerving, eigendomsoverdracht of fysieke verplaatsing van cultureel erfgoed
- de kosten voor bescherming, instandhouding, restauratie of herstel van cultureel erfgoed
- de kosten om cultureel erfgoed beter toegankelijk te maken voor mensen met speciale behoeften (hellingbanen en liften)
- kosten voor advies- en ondersteuningsdiensten geleverd door externe consultants en dienstverrichters, die rechtstreeks voortvloeien uit het project.

Ook voor rechtvaardiging van deze investeringen dient het pand voor aanvang van het project al de status 'cultureel erfgoed' te hebben (bijvoorbeeld monumentstatus). De 80% regel voor het gebruik na uitvoer van het project is niet op cultureel erfgoed van toepassing, want deze titel heeft een pand per definitie 100% van de tijd en ruimte. En in het geval van verplaatsing wordt het automatisch 0%. De steunintensiteit mag ten hoogste het verschil zijn tussen de kosten voor de investering en de exploitatiewinst van de deze investering, óf kan vastgesteld worden op ten hoogste 80% van de investering.

Deze uitgave biedt enkel als leidraad voor gemeenten bij het verstrekken van een subsidie aan een private samenwerkingspartner (ondernemer) van een project Impulsaanpak Winkelgebieden. Er kunnen geen rechten aan ontleend worden. Voor meer informatie over staatssteun verwijst ik u naar www.europadecentraal.nl

Dit is een publicatie van:

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Prinses Beatrixlaan 2 | 2595 AL Den Haag

Postbus 93144 | 2509 AC Den Haag

T +31 (0) 88 042 42 42

[Contact](#)

www.rvo.nl